

Κάμνω άταξίας, είμαι άτακτος, φέρομαι άκόσμως, επί παιδων και μαθητων σύνηθ. και Τσακων.: "Οποιος άτα- χτήση θά τιμωρηθῇ. "Ο μαθητής αυτός διαρκώς άταχτεῖ σύνηθ.

άταχτωσία ή, Πόντ. (Κερασ. Οίν.)

Έκ του επίθ. **άταχτος** και της καταλ. -ωσία κατά τὸ άνακατωσία, άρματωσία, καμνωσία κττ. Ίδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,228.

Άταξία 1, δ ιδ.

άτεινέθε άντων. κτητική Πόντ. (Κερασ.) άτεινέθες Πόντ. (Κερασ.) άτεινέθες Πόντ. (Χαλδ.) άτεινεχθές Πόντ. (Χαλδ.) άτειθῆ Πόντ. ("Οφ. Χαλδ.) άτεινεθί' Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) άτεινεθίς Πόντ. (Χαλδ.) άτεινεχθίς Πόντ. (Χαλδ.) άτεινεθί' Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Έκ του άτεινοί πληθ. του άτός, δι' δ ιδ. αυτός, και της άρχ. τριτοπροσώπου άντων. έθεν.

Συνεκφέρεται πάντοτε ως γενική κτητική μετά του άρθρου τὸ προτασσομένου και ύφισταμένου εκθλιπιν του ο και τίθεται επί γ' προσώπου ούδετέρου γένους ή και πράγματος, όταν ο κτήτωρ είναι εις ένθ' άν.: Τ' άτειθῆ τὰ μηλα (αυτουνοῦ τὰ μηλα ένν. παιδιοῦ ή κοριτσιοῦ) "Οφ. Τ' άτεινεθί' τὸ χαρτίν (αυτουνοῦ τὸ βιβλίον) Χαλδ.

άτεινέτερον άντων. κτητική Πόντ. (Κερασ. Οίν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Έκ της γενικής κτητικής τ' άτεινοῦ, δι' δ ιδ. αυτός, και της καταλ. -έτερον, δ εκ του τ' έμέτερον (τὸ ήμέ- τερον).

Συνεκφέρεται πάντοτε ως γενική κτητική μετά του άρθρου τὸ προτασσομένου και πάσχοντος εκθλιπιν του ο και τίθεται επί του γ' προσώπου πρὸς δήλωσιν πολλων κτητόρων ένθ' άν.: Τ' άτεινέτερον ο κύρτις (ὁ πατήρ) Τραπ. Χαλδ. Τ' άτεινέτερον ή νύφε. Τ' άτεινέτερα τὰ μηλα αυτόθ.

άτέκνιστος επίθ. άμάρτ. άτέκνητους Μακεδ. (Νάουο.)

Έκ του στερητ. ά- και του επίθ. *τεκνιστός <τε- κνίζω. Τὸ άτέκνητους κατά τὰ εκ των περισπωμένων ρ. παραγόμενα.

"Ατεκνος, άπαις: Είμι άτέκνητ' κ' έχ' λαχτάρα νά κάθ' πι- διά. Συνών. άβιος 2, άβλαστώρωτος 2, άβλάκνος 1, σιτητος 2, άκληρος 3, άπαιδος, άπαιδωτος, άτε- κνος 1, άτεκνωμένος.

άτεκνος επίθ. κοιν. και Πόντ. ("Αμισ. Κερασ. Οίν. Τραπ. Χαλδ.) άτικνους βόρ. ιδιώμ.

Τὸ άρχ. επίθ. άτεκνος.

1) "Ο μη άποκτήσας, ο μη έχων τέκνα κοιν. και Πόντ. ("Αμισ. Κερασ. Οίν. Τραπ. Χαλδ.): Γυναίκα άτεκνη. "Αντρό- γυνν άτεκνο. Πλούσιοι κί άτεκνοι. Πέθανε άτεκνος κοιν. || Γνωμ. "Σ τ' άτέκνου την αυλή νερό ά βορής μη βής Κρήτ. Συνών. ιδ. έν λ. άτέκνιστος. 2) Τὸ μη γεννήσαν εισέτι, επί προβάτου δύο ή τριων έτών Νάξ. (Φιλότ.) κ.ά. 3) Ούδ. ούς. α) Χόρτον τι τὸ όποιον επιφέρει άτεκνίαν εις τὰς έσθιούσας αυτό ή πινούσας άφένημά του γυναικας Πε- λοπν. (Μάν. Τριφυλ.) Στερελλ. (Λοκρ.) κ.ά.: Πίνω τ' άτε- κνο Τριφυλ. Συνών. άτεκνόχορτο. β) Φάρμακον στερωτικόν παρασκευαζόμενον εκ βουτύρου κακάου, τρυ- γικου όξέος, βορικοῦ όξέος και κινίνης, τὸ όποιον έμβαλ- λόμενον υπό μορφήν σφαιριδίου εις τὸν κόλπον της γυ- ναικὸς πρὸ της συνουσίας προλαμβάνει την σύλληπιν "Αθην.: Κουμπιά άτεκνα. γ) "Οστοῦν τι εύρισκόμενον κατά τὰς λαϊκάς δοξασίας έντὸς της κοιλίας των προβά- των και έχων την ιδιότητα νά καταστρέφῃ τὸ έμβρυον πρὶν τουτο άναπτυχθῇ Στερελλ. (Αίτωλ.): "Η προυβα- τίνα έχ' ες την α'λιά τ'ς άτικνου.

άτεκνόχορτο τό, σύνηθ.

Έκ του επίθ. άτεκνος και του ούς. χόρτο.

Τὰ ποώδη φυτά 1) Δίαιρον τὸ λεπτόφυλλον (biarum tenuifolium) του γένους του βιάρου (biarum) της τά- ξεως των άρωδων (araceae). Συνών. άτεκνος 3α. 2) Δίαιρον τὸ Σπρυνέρειον (biarum Sprunerii). 3) Δίαιρον τὸ Φραάσειον (Fraasianum), παλαιά εξαμβλωτικά φάρ- μακα. Ίδ. ΜΣτεφανίδ. έν Λαογρ. 9 (1926) 446. [*]

άτεκνωμένος επίθ. άμάρτ. άτικνουμένους Σκίαθ. Μετοχ. του άμαρτ. ρ. άτεκνώνω.

"Ατεκνος: Χήρα κί άτικνουμέν'. Συνών. ιδ. έν λ. άτέ- κνιστος.

άτελα επίρρ. άμάρτ. άνάτελα "Ηπ. — Λεξ. Δημητρ. άνάτολα "Ηπ. Κωνπλ.

Έκ του άμαρτ. επίθ. άτελος.

Ούχι κατά τὸν όρθὸν τρόπον, άνάποδα ένθ' άν.: Φέρ- θηκες άνάτελα. "Ανάτελα έχτισε τὸ σπίτι του Λεξ. Δημητρ.

άτέλεια ή, λόγ. σύνηθ.

Τὸ άρχ. ούς. άτέλεια.

"Η έλλειψις τελειότητος, έλάττωμα, μειονέκτημα: Τὸ έργο αυτό έχει πολλές - μεγάλες άτέλειες.

άτελείωτα επίρρ. σύνηθ. άτέλειωτα σύνηθ.

Έκ του επίθ. άτελείωτος.

"Ανευ τέλους, άδιακόπως, διαρκώς σύνηθ.: Μιλει-παίζει - παραπονιέται-φωνάζει άτελείωτα. Βρέχει-χιονίζει άτέλειωτα σύνηθ. "Ατελείωτα τὰ ίδια μου λές Πελοπν. ("Αρκαδ.) "Ατε- λείωτα τὰ ίδια έχουμε αυτόθ. Κ' έλεγε άτέλειωτα και γελοῦσε και χαχάνιζε με τὸ τίποτα ΓΞενόπ. Κατήφ. 97.

άτελείωτος επίθ. κοιν. και Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) άτελείουτε Τσακων. άτέλειωτος κοιν. και Πόντ. (Κερασ.) άτέλειουτους βόρ. ιδιώμ. άτέλειουτε Τσακων. άτέλωτος Πόντ. (Χαλδ.) άτέλετος Πόντ. (Χαλδ.)

Τὸ άρχ. επίθ. άτελείωτος. Τὸ άτέλειωτος και παρὰ Πορτ.

1) "Ο μη τελειωθείς, ο μη περατωθείς, άτελής κοιν. και Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: "Η δουλειά έμεινε άτελείωτη. Τὸ σπίτι είναι άτελείωτο. "Ατέλειωτο εργόχειρο-κλάψιμο-παραμύθι κττ. κοιν. "Εφέκεν την δου- λειάν άτ' άτελείωτον Χαλδ. || Φρ. Τὸν άτελείωτο έχει (επί έρ- γασίας βραδέως περατουμένης) Σῦρ. Συνών. άξετε- λείωτος, άξετέλευτος 1, άτέλευτος 1. 2) "Ο μη έχων πέρας, άτελεύτητος, άπειρος κοιν. και Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: "Ο κόσμος είναι άτέλειωτος. Βήχας άτέλειωτος. Στρατός άτέλειωτος. Βροχή άτέλειωτη. Νύχτα άτέλειωτη. Σκοτάδι άτέλειωτο. Τὸ νερό της βρύσης είναι άτέλειωτο. Βάσανα-γέλια-λόγια-πλούτη άτέλειωτα κοιν. "Η καλωσύνα τ' άτελείωτον έν' Χαλδ. || Ποίημ.

Λές κ' έτοι άτέλειωτο όνειρο τηνε κρατεῖ δεμένη

ΚΚρυστάλλ. Έργα 1, 193. Συνών. άσκόλαστος 2, ά- σταύρωτος 6, άτέλευτος 2, άτελος (II).

άτέλευτος επίθ. πολλαχ. άτέλιφτους Στερελλ. (Αί- τωλ.) κ.ά.

Τὸ άρχ. επίθ. άτέλευτος.

1) "Ο μη τελειωθείς, άτελής πολλαχ.: Δουλειά άτέ- λευτη. Σκάψιμο άτέλευτο. Συνών. άτελείωτος 1. 2) "Απειρος, άμέτρητος Στερελλ. (Αίτωλ.): "Ατέλιφτα ήταν τὰ σταφύλια φέτου. Συνών. άτελείωτος 2. 3) "Ο μη τελευτών, άνεξάντλητος Στερελλ. (Αίτωλ.): Είπ' άτέλιφτους αυτός οὔ γέροντας μι τ'ς ιδιουτροπίας τ'.

άτελος επίθ. (I) σύνηθ.

Έκ του άρχ. επίθ. άτελής.

